

แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ส 22103

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

สอนโดย นางสาวพัชรียา ฮาตระกูล

1. หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ส 4.1

เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.2/1 ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ

3. สาระสำคัญ

อยุธยาและธนบุรีเป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ย่อมต้องมีเหตุการณ์มากมายที่น่าสนใจศึกษา และจำเป็นต้องอาศัยหลักฐานหลายประเภท ทั้งหลักฐานโบราณคดีและหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร การจะสร้างภาพเหตุการณ์ในอดีตให้มีความสมจริงมากที่สุด จึงต้องมีวิธีการศึกษาจากหลักฐานที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ เรียกว่า วิธีการทางประวัติศาสตร์

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ (K)
- วิเคราะห์ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ (P)
- เห็นคุณค่าของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (A)

5. สาระการเรียนรู้

- ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- หลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาและธนบุรี

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

[/] การสื่อสาร [/] การคิด [/] การแก้ปัญหา [/] ทักษะชีวิต [/] การใช้เทคโนโลยี

7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

[/] รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	[/] ซื่อสัตย์สุจริต	[/] มีวินัย
[/] ใฝ่เรียนรู้	[/] อยู่อย่างพอเพียง	[/] มุ่งมั่นในการทำงาน
[/] รักความเป็นไทย	[/] มีจิตสาธารณะ	

8. ภาระงาน/ชิ้นงาน

8.1 ภาระงาน

- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน แล้วให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย (x) ทับตัวอักษร (ก-ง) หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จำนวน 10 ข้อ จากนั้นตรวจให้คะแนน แต่ยังไม่ต้องเฉลยคำตอบ
- ครูจัดกลุ่มให้นักเรียนกลุ่มละ 3 – 4 คน เพื่อทำกิจกรรม
 - 1) นักเรียนศึกษาบัตรคำที่เป็นรายชื่อหรือภาพถ่ายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์เหล่านี้(ครูเตรียมมาให้)
 - 2) หลักฐานทางประวัติศาสตร์สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใดได้บ้าง
 - 3) หลักฐานทางประวัติศาสตร์นั้นๆ มีความสำคัญอย่างไร
- ครูนักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อนำเสนองานกลุ่มละประมาณ 3 นาที

8.2 ชิ้นงาน

- แบบบันทึกการแยกประเภทบัตรคำชื่อและภาพถ่ายของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการแบ่งปันความสำเร็จ

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสุ่มนักเรียนมาจับบัตรคำกรณีตัวอย่างขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า เป็นวิธีการทางประวัติศาสตร์ขั้นตอนใด และวิธีการทางประวัติศาสตร์ในแต่ละขั้นตอนเป็นอย่างไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันเรียงลำดับขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ให้ถูกต้อง

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์ จากหนังสือเรียน แล้วสรุปความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกการอ่าน
2. ครูชี้แจงให้นักเรียนทุกคนคำนึงถึงความสำเร็จของกลุ่ม โดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เก่งต้องช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนหรือเรียนช้ากว่า
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความรู้ที่ได้จากการศึกษาจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
4. ครูแจกแบบทดสอบให้นักเรียนแต่ละคน พร้อมทั้งกำหนดเวลาในการทำไม่เกิน 10 นาที
5. ครูเฉลยคำตอบ และให้นักเรียนนำคะแนนของสมาชิกทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม จากนั้นครูประกาศชมเชยกลุ่มที่มีคะแนนสูงสุด เพื่อเสริมกำลังใจ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์

10. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ประจำหน่วยที่ 1
3. ภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์
4. บัตรคำชื่อหลักฐานทางประวัติศาสตร์

11. การวัดผลและการเรียนรู้ประเมินผล

ผู้ประเมิน

1. ครูประเมิน

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. ตรวจผลงานกลุ่ม
3. แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 1

เครื่องมือวัด

1. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
2. แบบประเมินการตรวจผลงาน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 1

เกณฑ์การวัดและประเมิน

1. สังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
2. การตรวจผลงาน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
3. แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 1 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70

แบบทดสอบก่อนเรียน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ หลักฐานทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. หลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างไร
 - ก. ทำให้รู้เรื่องราวในอดีต
 - ข. ทำให้มีความรู้รอบตัวมากขึ้น
 - ค. ทำให้เรียนประวัติศาสตร์ได้ง่ายขึ้น
 - ง. ทำให้คนสนใจประวัติศาสตร์มากขึ้น
2. หลักฐานทางประวัติศาสตร์จำแนกตามความสำคัญของหลักฐานเป็นประเภทใดบ้าง
 - ก. หลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง
 - ข. หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์และหลักฐานสมัยประวัติศาสตร์
 - ค. หลักฐานที่มนุษย์สร้างขึ้นและหลักฐานที่มนุษย์ไม่ได้ตั้งใจสร้าง
 - ง. หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร
3. หลักฐานสำคัญที่นักประวัติศาสตร์ใช้ในการศึกษาพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ในด้านต่างๆ สมัยอยุธยาและธนบุรีคืออะไร
 - ก. จารึก ค. จดหมายเหตุ
 - ข. ตำนาน ง. พระราชพงศาวดาร
4. ภาพถ่ายเป็นหลักฐานชั้นต้นหรือหลักฐานชั้นรอง
 - ก. เป็นหลักฐานชั้นต้น เพราะถ่ายตอนที่เกิดเหตุการณ์นั้น
 - ข. เป็นหลักฐานชั้นต้น เพราะถ่ายตอนที่เหตุการณ์สิ้นสุดลงแล้ว
 - ค. เป็นหลักฐานชั้นรอง เพราะถ่ายหลังจากเกิดเหตุการณ์ไปแล้ว
 - ง. เป็นหลักฐานชั้นรอง เพราะถ่ายขึ้นเพื่อเล่าเรื่องราวในอดีต
5. การพิจารณาว่าหลักฐานนั้นจริงหรือปลอมเป็นการประเมินลักษณะใด
 - ก. การประเมินภายใน ค. การประเมินภายนอก
 - ข. การวิพากษ์ภายใน ง. ไม่มีข้อถูก
6. ถ้าต้องการศึกษาเรื่องราวของพระมหากษัตริย์สมัยอยุธยา ควรใช้หลักฐานประเภทไหน
 - ก. ตำนาน ค. พระราชนิพนธ์
 - ข. อนุสาวรีย์ ง. พระราชพงศาวดาร
7. “พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1826” ข้อความนี้เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในข้อใด
 - ก. ความจริง ค. ข้อเท็จจริง
 - ข. ความรู้สึก ง. ความคิดเห็น
8. “ใครที่ทำให้เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ” เป็นการตีความหลักฐานชั้นใด
 - ก. การตีความชั้นต้น ค. การตีความชั้นทุติยภูมิ
 - ข. การตีความชั้นลึก ง. ไม่มีข้อถูก
9. การทำความเข้าใจถึงความหมายหรือข้อเท็จจริงของหลักฐาน เป็นขั้นตอนใดของวิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ก. การกำหนดปัญหา ค. การรวบรวมหลักฐาน
 - ข. การตีความหลักฐาน ง. การตรวจสอบและประเมินหลักฐาน
10. เพราะเหตุใดการตีความจึงไม่ควรนำแนวคิดปัจจุบันไปตัดสิน
 - ก. ยุ่งยากในการตีความ
 - ข. เสียเวลาในการตีความ
 - ค. สันเปลี่ยนค่าใช้จ่ายมากเกินไป
 - ง. เหตุการณ์เกิดขึ้นในเวลาที่ต่างกัน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักฐานทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. หลักฐานทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างไร

ก. ทำให้รู้เรื่องราวในอดีต

ข. ทำให้มีความรู้รอบตัวมากขึ้น

ค. ทำให้เรียนประวัติศาสตร์ได้ง่ายขึ้น

ง. ทำให้คนสนใจประวัติศาสตร์มากขึ้น

2. หลักฐานทางประวัติศาสตร์จำแนกตาม

ความสำคัญของหลักฐานเป็นประเภทใดบ้าง

ก. หลักฐานขั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง

ข. หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์และ

หลักฐานสมัยประวัติศาสตร์

ค. หลักฐานที่มนุษย์สร้างขึ้นและหลักฐาน

ที่มนุษย์ไม่ได้ตั้งใจสร้าง

ง. หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและหลัก

ฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

3. หลักฐานสำคัญที่นักประวัติศาสตร์ใช้ใน

การศึกษาพระราชกรณียกิจของพระมหา-

กษัตริย์ในด้านต่างๆ สมัยอยุธยาและธนบุรีคืออะไร

ก. จารึก ค. จดหมายเหตุ

ข. ตำนาน ง. พระราชพงศาวดาร

4. ภาพถ่ายเป็นหลักฐานขั้นต้นหรือหลักฐานชั้นรอง

ก. เป็นหลักฐานขั้นต้น เพราะถ่ายตอนที่เกิด

เหตุการณ์นั้น

ข. เป็นหลักฐานขั้นต้น เพราะถ่ายตอนที่เหต-

การณ์สิ้นสุดลงแล้ว

ค. เป็นหลักฐานชั้นรอง เพราะถ่ายหลังจาก

เกิดเหตุการณ์ไปแล้ว

ง. เป็นหลักฐานชั้นรอง เพราะถ่ายขึ้นเพื่อเล่า

เรื่องราวในอดีต

5. การพิจารณาว่าหลักฐานนั้นจริงหรือปลอม

เป็นการประเมินลักษณะใด

ก. การประเมินภายใน ค. การประเมินภายนอก

ข. การวิพากษ์ภายใน ง. ไม่มีข้อถูก

6. ถ้าต้องการศึกษาเรื่องราวของพระมหากษัตริย์

สมัยอยุธยา ควรใช้หลักฐานประเภทไหน

ก. ตำนาน

ค. พระราชนิพนธ์

ข. อนุสาวรีย์

ง. พระราชพงศาวดาร

7. “พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์

อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1826” ข้อความ

นี้เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ในข้อใด

ก. ความจริง

ค. ข้อเท็จจริง

ข. ความรู้สึก

ง. ความคิดเห็น

8. “ใครที่ทำให้เกิดเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ”

เป็นการตีความหลักฐานขั้นใด

ก. การตีความขั้นต้น ค. การตีความขั้นทุติยภูมิ

ข. การตีความขั้นลึก ง. ไม่มีข้อถูก

9. การทำความเข้าใจถึงความหมายหรือ

ข้อเท็จจริงของหลักฐาน เป็นขั้นตอนใดของ

วิธีการทางประวัติศาสตร์

ก. การกำหนดปัญหา ค. การรวบรวมหลักฐาน

ข. การตีความหลักฐาน ง. การตรวจสอบและ

ประเมินหลักฐาน

10. เพราะเหตุใดการตีความจึงไม่ควรนำแนวคิด

ปัจจุบันไปตัดสิน

ก. ยุ่งยากในการตีความ

ข. เสียเวลาในการตีความ

ค. สันเป็ลื่องค่าใช้จ่ายมากเกินไป

ง. เหตุการณ์เกิดขึ้นในเวลาที่แตกต่างกัน

บัตรคำ และภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์

จดหมายเหตุ

หนังสือเรียนประวัติศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

บันทึกของผู้ร่วมในการเปลี่ยนแปลง
การปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

งานวิจัยทางประวัติศาสตร์

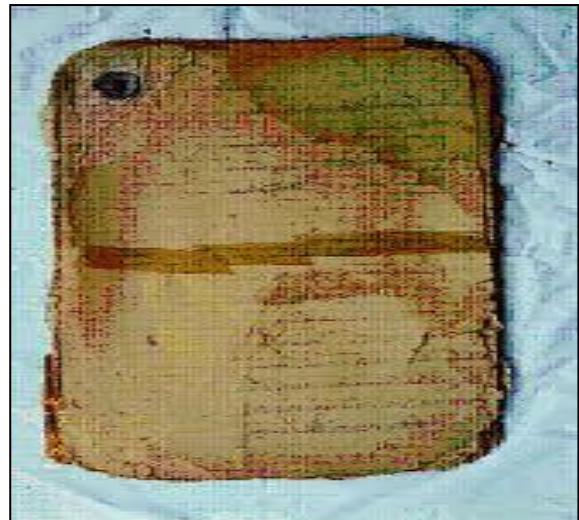
จดหมายเหตุลา ลูแบร์

จิตรกรรมฝาผนังที่วัดพระแก้ว

รายงานการประชุม

จดหมายเหตุฟานฟลีต

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมตามรายการสังเกต

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

...../...../.....

เกณฑ์แบบประเมินการตรวจผลงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
มีความถูกต้องของเนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด	เนื้อหาถูกต้องบางส่วนยังและบางส่วนต้องปรับให้ถูกต้อง	เนื้อหาต้องปรับเพื่อให้ถูกต้อง
ปฏิบัติงานเสร็จตรงตามเวลา	ปฏิบัติงานเสร็จตามที่กำหนดไว้และส่งก่อนหรือตามเวลาที่กำหนด	ปฏิบัติงานเสร็จแต่ส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดให้	ไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนดต้องคอยเตือนเสมอ
องค์ประกอบและความสวยงามของผลงาน	มีองค์ประกอบของเนื้อหาครบถ้วนมีการจัดรูปแบบที่สวยงาม	มีองค์ประกอบเนื้อหาครบแต่ขาดการจัดรูปแบบให้สวยงาม	องค์ประกอบไม่ครบรูปแบบไม่สวยงาม

เกณฑ์การให้คะแนน

- 3 คะแนน = ดีมาก
- 2 คะแนน = ดี
- 1 คะแนน = ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7 – 9	ดี
5 – 6	พอใช้
0 – 4	ปรับปรุง

แบบประเมินพฤติกรรมรายกลุ่ม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ (เครื่องหมายถูก) ถ้านักเรียนมีพฤติกรรมตามรายการสังเกต

กลุ่มที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน												รวม	สรุป		
		อธิบายเนื้อหา			มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			มีการกำหนดขั้นตอนในการทำงาน			ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
อธิบายเนื้อหา	เข้าใจเนื้อหาโดยละเอียด และสามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้	เข้าใจเนื้อหาแต่ไม่สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้	เข้าใจเนื้อหาบางส่วน ต้องได้รับการแนะนำเสมอ
มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีการพูดคุยเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ และสรุปร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	สมาชิกบางส่วนของกลุ่มมีการพูดคุยเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ และสรุปร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม	สมาชิกในกลุ่มต้องได้รับการกระตุ้นจากครูจึงจะเริ่มงาน
มีการกำหนดขั้นตอนในการทำงาน	มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มอย่างชัดเจนและกำหนดรูปแบบขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ	มีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจนแต่ขาดการกำหนดขั้นตอนการทำงาน	ไม่มีการแบ่งหน้าที่การทำงานและกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน
ส่งงานตรงตามเวลาที่กำหนด	งานเสร็จสมบูรณ์และส่งตรงตามเวลาที่กำหนดให้	งานเสร็จแต่ส่งหลังจากที่กำหนดไว้	ต้องได้รับการกระตุ้นจากครูงานจึงจะเสร็จและได้ส่ง

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินพฤติกรรมระหว่างร่วมมือกิจกรรมบุคคล กำหนดไว้ดังนี้

เกณฑ์คะแนนที่ใช้ประเมิน ๓ หมายถึง ดีมาก ๒ หมายถึง ดี ๑ หมายถึง ปรับปรุง	เกณฑ์คะแนนที่นักเรียนได้ ๑๐-๑๒ คะแนน หมายถึง ดีมาก ๕-๙ คะแนน หมายถึง ดี ๐-๔ คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
---	--